

HRVATSKA MISAO

PREDPLATA ZA ŠIBENIK I AUSTRO-UGARSKU GODIŠNJE K 14—, POLUGODIŠNJE I TROMJESEČNO SURAZMJERNO, MJESEČNO K 2:50. — POJEDINI BROJ 10 PARA. — OGLASI PO CIJENIKU. PLATIVO I UTUŽIVO U ŠIBENIKU.

- IZLAZI SVAKI DAN -
:: TELEFON BR. 74. — ČEKOVNI RAČUN 129.871. ::

UREDNIŠTVO I UPRAVA NALAZE SE NA TRGU SV. FRANE IZA OBCIN. PERIVOJA. — VLASTNIK, IZDAVATELJ I ODGOVORNI UREDNIK JOSIP DREZGA. — TISAK: HRVATSKA ZADRUŽNA TISKARA U ŠIBENIKU, U. Z. S. O. J.

GOD. II.

ŠIBENIK, petak 2. listopada 1914.

BR. 112

Njemačko napredovanje u Rusiju.

BERLIN, 1. listopada. Sa istočnog ratišta (u Rusiju) nema se ništa osobita javiti.

Ratni izvjesitelj „Lokalanzeiger“ brzojavlja svom listu iz glavnoga stana istočnog bojišta: Nakon kratke ali za naše čete u velike potrebne stanke prešle su sada u sveopću i energičnu ofenzivu, koja je prenesena na rusko područje. Lomža, Bjalostok, Grodno, Orany, Olita, Porječje, Šavli i Mošejki jesu mjesta, koja su naše čete uzela kao točke za navalu. Ukupna fronta iznosi od prilike 500 kilometara. Potankosti se glede razmjštenja njemačkih četa ne mogu još objelodaniti. Sudbina gradova Ossowicz i Libave bit će do skora zapečaćena. Pred prvom se zaprečnom točkom čuje već gmljavina naših teških topova. Istočno-pruska se primorska ravnica nastavlja u okružju Lomže i Suvalki, te pruža put novim operacijama na razmjerno malobrojnim cestama, čije su najvažnije točke utvrđama osigurane. Narewska vojska generala Samsonowa ne postoji više otkako je pretrpila poraz kod Tannenberg. Rascjepkani dijelovi, koji su od nje još preostali, primljeni su od tvrđavne posade i od pričuvnih vojska u Wařawi, Ostrolenki i Lomži. Između nje i za daljnje operacije nesposobne wilnske vojske generala Rennenkampa pruža tvrđava Ossowicz veliko otvoreno polje. U Grodnu se nalaze dijelovi drugog kavkaskog i XXII. vojnog zbora, kao i daljni pričuvni dijelovi, koji su očitno poslije poraza kod Lycka onamo pobjegli. Moderno sagradjeno tvrđavi Kowno poslano su već prije u pravo vrijeme osobite opsadne čete. Djeilovi su se vojske trećeg sibirskog zbora generala Rennenkampa kao i pričuvne brigade onamo povukle. Njemačke su čete pune nade za pobjedom, te se potpunoma uzdaju u svog vojskovođu generala Hindenburga, koji je dcsada izvojevao pobjedu za pobjedom. Jedan od njegovih podzapovjednika izjavio je četama: Dosadanje su operacije potpunoma riješene, ali nijesu zasada do kraja provedene, te moraju neporemećenim navalama prijeći u najbezobzirniju ofenzivu.

Na Maasi.

BERLIN, 1. listopada. O položaju prama zapornim utvrdama na liniji Maase javlja se da nema nikakve promjene.

U Elzas-Lotaringiji.

BERLIN, 1. listopada. Veliki glavni kvartir saopćuje: U Elzas-Lotaringiji provalio je neprijatelj dne 29. rujna u srednje Vogeze, ali su njegovi napadaji bili snažno odbiveni.

Kod Argonna.

BERLIN, 1. listopada. Veliki glavni kvartir saopćuje dne 30. rujna u 9 sati 40 časa. Na Argonima naš napadaj uvijek i ako polako, napreduje.

Pred Antwerpenom.

BERLIN, 1. listopada. Bombardiranje utvrda Antwerpena imalo je za posljedicu da su dvije utvrde bile uništene.

Na frontu bojne linije.

BERLIN, 1. listopada. Veliki glavni kvartir saopćuje: Sa fronta bojne linije nema se ništa nova javiti.

Sjeverno i južno od Alberta prodiruće neprijateljske sile, koje su bile brojno pretežite, bile su odbivene i potučene. Gubitci neprijateljski su teški.

Na Maasi.

BERLIN, 1. listopada. O položaju prama zapornim utvrdama na liniji Maase javlja se da nema nikakve promjene.

U Elzas-Lotaringiji.

BERLIN, 1. listopada. Veliki glavni kvartir saopćuje: U Elzas-Lotaringiji provalio je neprijatelj dne 29. rujna u srednje Vogeze, ali su njegovi napadaji bili snažno odbiveni.

Kod Argonna.

BERLIN, 1. listopada. Veliki glavni kvartir saopćuje dne 30. rujna u 9 sati 40 časa. Na Argonima naš napadaj uvijek i ako polako, napreduje.

Pred Antwerpenom.

BERLIN, 1. listopada. Bombardiranje utvrda Antwerpena imalo je za posljedicu da su dvije utvrde bile uništene.

Na frontu bojne linije.

BERLIN, 1. listopada. Veliki glavni kvartir saopćuje: Sa fronta bojne linije nema se ništa nova javiti.

Na Maasi.

BERLIN, 1. listopada. O položaju prama zapornim utvrdama na liniji Maase javlja se da nema nikakve promjene.

se ta namjera mora tako dugo pobijati, dokle se god Turska ne odluči za pristajanje uz trojni sporazum.

Izdavatelj srpskog lista „Politika“, Ribnikar, jedan od najvećih širitelja protivaustrisjske politike, pao je u bojevima kod Mitrovice.

Asarbeydšan Samad Kan svrgnuo je rusofila perzijskog guvernera i zamijenio ga bratom Šaha, nasljednikom prijestolja Hassan Mirza.

Rimski listovi javljaju iz Rimina, da je dne 29. rujna udarila ribarska ladja „Michele Morosini“ u plućicu minu 15 kilometara daleko od obale, dok je ribarila. Potopilo se je 10 osoba. Ministarstvo pomorstva naredilo je, da imaju otploviti iz Tarenta dva ratna broda sa spravama za dizanje mina.

Njemačka na Rusiju.

Dopisnik „Daily Telegrapha“ u Petrogradu javlja: Nema sumnje, da je njemački ratni plan potpuno promijenjen. Nijemci ostavljaju na zapadnoj granici samo tolike vojske, koliko je potrebno za obranu granice. Sve druge obrambene čete Njemačke koncentriraju za Rusiju. Broj njemačkih četa u istočnoj Pruskoj iznosi do sada 11 vojnih zborova sa 600.000 ljudi, ali se broj danomice povećaje. Car je Vilim nakon sporazumka s njemačkim knezovima odlučio sam preuzeti vrhovno zapovjedništvo u bojevima protiv Rusije.

Demisija Ruskog ratnog ministra.

Ruski je ministar rata Suhomlinov demisionario. Kao njegovi se nasljednici spominju general Kuropatkin i general Linevič. Suhomlinov je imenovan kavkaskim guvernerom.

Perzija proti Rusiji.

Po vijestima, koje su stigle u Carigrad, izdali su šeitske crkve poglavice Kərbela i Nedjeftirke, koji se smatraju u Perziji kao vrhovna crkvena instanca, proglas na narod i persijska plemena u kojemu im se kaže da je došao čas oslobođenja Perzije od ruskog jarma.

Vodja plemena Kardar Jolik Khan prešao je rusku granicu, te je prodro do Kysyl-Agača kod Leukorana na kaspijskome području.

Afganistanci provaljuju u Indiju.

Carigradski listovi objelodanjuju važnu vijest afganistanskog lista, da je Emir Afganistansk poslao 400.000 redovite vojske pod vrhovnim zapovjedništvom brata, da zaposjedne pešavski ključ u Indiji. Druga vojska od 300.000 vojnika pod vrhovnim zapovjedništvom prestolonasljednika maršira proti Rusiji.

Nj. Veličanstvo kod ranjenika.

Vladar je dne 28. ov. mj. nastavio svoje posjete kod ranjenika u zavodima „Crvenoga križa“. Bezbrojno občinstvo, što se je sakupilo na bečkim ulicama, posvuda je priredilo Nj. Veličanstvu zanosne ovacije.

Vladar je iza toga razgledao dvoranu za operacije. Ondje je oslovio sestru Mihaelu, nadvojvotkinju Mariju Tereziju, koja je u bolničarskoj haljini stajala među bolničarkama, nadalje barunice Beck i grofici Forgach.

U častničkoj sobi pristupio je kralj k svakomu kretetu, te upravo svakomu pojedinomu častniku nekoliko utješljivih riječi u njegovu materinskomu jeziku, obavijestio se o ranama i pitao ranjenike, da li još osjećaju boli. Često su se vladaru orosile oči, kad su častnici pripoviedali svoje doživljaje na ratištu. Poručnik Mudrič, koji je izgubio jednu ruku, umolio je Nj. Veličanstvo, da smije dalje služiti. Kralj je to milostivo dozvolio.

Zatim se je vladar uputio u momčadsku sobu u prvom spratu. I ovdje je Nj. Veličanstvo išlo od postelje do postelje, tješeci ranjene vojnike.

Po tom je kralj pregledao kuhinju. Na stubištu su se smjestili laki ranjenici, koji su strahopočitanjem pozdravili vladara.

Neki teško ranjeni vojnik dao se je na nosiljkam donieti na stubište, da vidi vladara. Kralj se se prignuo nad ranjenikom i šaptnuo mu riječi utjehe. Bolesnik je rekao, da je presretan, što je mogao vidjeti vladara.

Razgledavši drugu dvoranu za operacije, Njegovo se je Veličanstvo nakon jednosatnoga boravka u zavodu sred burnih ovacija občinstva vratilo u carski dvor.

Iz Sarajeva.

Zapovjednik sarajevske tvrđave, generalmajor Haala, izdao je sljedeću obavijest: Tvrđavno je zapovjedništvo doznalo, da stanovnici u gradu davaju na veleizdajnički način našem neprijatelju znakove svjetlom. U buduće budu svi stanovnici onih kuća, iz kojih se davaju ovakovi znakovi, zatvoreni, a kojima bude dokazan obračaj sa neprijateljem, bit će po prijekom sudu smaknuti.

Cijene pšenice.

„Pester Lloyd“ javlja: Vlada namjerava da predusretne povisivanju cijene na pšenicu, ustanoviti cienički maksimum. Efektivna pšenica, koja je na 3. kolovoza bilježila 14.75 zaključila je jučer 18.70.

Grad i okolica.

Imendan Nj. Veličanstva i vanredna proslava bl. Djevice od Ružarija. Ove godine imendan Nj. Veličanstva, kako već javismo u predprošlom broju našega lista, proslavit će se, po želji sveukupnog austrijskog episkopata, obzirom na sadašnje prilike, zasebnim molitvama i pobožnostima. Za biskupiju šibensku već su izdane sa strane bisk. Ordinarijata posebne odredbe

dočim za grad Šibenik određeno je sljedeće:

Prije podne u 10 sati pjevati će presv. biskup Luka Pappafava svečanu Pontifikalnu sv. Misu. Poslije podne pako pratiti će presv. biskup sa svećenstvom korporativno procesiju, koja će se uputiti iz Crkve ot. Dominikanaca sa kipom Majke Božje u 4 s. Na povratku po prilici oko 5 s. procesija će se svratiti u Stolnu Baziliku, gdje će biti izložen Presv. Oltarski Sakrament općem obožavanju za jedan sat vremena.

Poželjno bi bilo da vjernici sudjeluju ovoj pobožnosti u što većem broju, jer zaista, ako ikada, to sada svi trebamo osobite zaštite i pomoći odozgora.

Za naše ranjenike i junake na bojištu. Zauzimanjem gospodja obrtislajnanta Böttnera i majora Bone, te naših vrlih nastavnika pučkih i građanske škole s tečajem usavršavanja, pokrenula se je u našem gradu veoma plemenitu akciju t. j. da se za naše ranjenike i junake na bojištu pripravi što moguće više povića i svilaca za vidanje rana.

Svi oni, te imaju kod kuće čistoga, pak i ako staroga rublja bijeloga, mogu da upotrebe ovu plemenitu svrhu. Ako pako neznaju sami, kako da to učine i priprave, mogu predati gornjim gospodjam ili našim učiteljicama ili u dućanu gosp. Savina.

Naše pako vrlo nastavnice odlučile su, da dozvolom školske vlasti cijelu pouku u računom radu upotrebe za pripremu zimske vjune opreme za vojnike.

Djevojčice, koje bi željele pomoći u ovom radu mogu se prijaviti kod gorime-novanih lica, a biti će sa zadovoljstvom primljene.

S naše strane nemožemo, a da živo ne preporučimo našim majkama i djevojkama ovu plemenitu namisao, koja je namjenjena samo dobrobiti naše djece na bojniom polju za Kraja i Domovinu.

Otvor škole. Jučer smo javili, da će se sve pučke škole i građanske sa tečajem usavršavanja, u našem gradu, otvoriti u doštosti ponedjeljak 5. o. m., izim one kod sv. Luce. Milo nam je što možemo javiti, da će se i škola kod sv. Luce otvoriti isto u ponedjeljak 5. t. m. sa poludnevnom poukom, a upis u sve škole grada počinje sutra.

Preporučamo roditeljima, da djecu odmah upišu u školu, kako bi pouka i akd poludnevna kroz ovo ratno doba, zauzet- nosću nastavnika postigla svrhu.

Telegrafske i telefonske vijesti.

Dosadanje ograničenje predatbe odnosno uručbe telegrama telefonskim putem sa strane telefonskih predbrojnika biva promjenjeno u toliko, da do daljnjega predbrojnika, koji su dosada imali ovlast na spomenuto posredovanje, mogu biti prosljedjivani telefonskim putem za uručbu svi telegrami na njih adresirani.

Naprotiv, da se dobije ovlast na predatbu telegrama telefonskim putem, treba da predbrojnici podnesu molbu c. m. ravnateljstvu pošta i brozjava.

Kad bi u stvari predležala bud kakva zapreka ravnateljstvo pošta može da uskratit dozvolu a da ne navede k tomu razlog.

JAVNA ZAHVALA.

U teškoj tuzi, koja naš je snažna dne 16 tekućeg smrću omiljelog i nezaboravnog brata, strica i rođaka

Don PETRA GABRIĆA

umirovljenog župnika Zlozela u Šibenskoj biskupiji i tamo nastanjenog od neizrecive su nam utjehe bili iskazi: Starješine svećenstva, korporacija, Vlasti i župljana i prijatelji Zlozela i Tiesnog, toli preko duge bolesti pokojnikove koli pri sjajnom pogrebu njegovih smrtnih ostanaka u Zlozelim.

Pošto rad daljine i slabog sjećanja nemoguće nam bilo prisustvovati smrti i pokopu vrijednog pokojnika, te osobno izkazati našu ljubav i zahvalnost svakomu napose, to putem javne štampe odužujemo se bar djelomično pojedincima. Zaujprvo vrlom svećeniku po duhu Isusovu i župniku Zlozela Veleč, Don Marku Čerčiću, koji za života pokojnika drugovao, prijateljiivo, pomagao njegovao našeg Don Petra kao rođenog brata, a na smrti svim utjeham naše Svete vjere olakotio mu put pred prijestolje milostivog Tvorca, a za sjajni pogreb uredio svaku neželjeću truća ni troška te nas pri istom zastupao; nek On znanjprvo i sva njegova bližnja svoja i prijatelji budu uvjereni o našoj doživoinjoj harnosti, ljubavi i uspomeli.

Zatim Presvijetlom i Prepočovanom Biskupskom Narebeničtvu u Šibeniku, Presvijetlom Prepozitu Kanoniku Sisgoreo i vrlj obitelji gosp. Pia Negri neuvjelha harnost i blagodarost.

Velečasnomu Ocu Juri Šamcu, iskrenom prijatelju pokojnikovu, koji je za istog Sv. Misu u trojci i svečano opjelo odušio, te vrlim župnicima Prečast. Kanoniku Šuriji, Velečast. Forečiću, Vlahovu, Štri i Skračiću, koji su sprovodu prisustvovali i Sv. Mise za ispokoj duše očtali. Od Boga im najprvo, a zatim od potpisanih vječita plata i neuvjelha harnost.

Uglednom Upraviteljstvu Općine Tješnjsanke, zastupanu po tajniku M. Kovačevu pri sprovodu. naša trajna uspomena i hvala; Plemenitj Gospodji V. Draganiću, Fr. Salamunu iz Tijesna te č. k. Nadgledniku financijske straže I. Barese naša neizbrisiva harnost.

Pučkim starešinama, raznim bratovštinama i činovništvu, a osobito glavaru Antji Livačiću, pristavu Radi Dobroviću, opć. prisjedniku Josji u Bašiču vijećnicim: Markijolu Bašiču, Mati Trošiću, učiteljici Mariji Bendonji, pošt. opravni. Antici Erak, crkvinarstvu: Dobroviću, Mejić-Sidiću, Trošiću neizbrisiva uspomena na iskazanoj počasti.

Svakomu, od najmanjeg do najvećeg, nek dobri Bog najlati u obilju svojih milosti, a Vaša će uspomena ostati u našim srcima uvijek živa i trajna za sve dobre iskaze za života i za smrti, pokazane nezaboravnome svome župniku i prijatelju.

Metković, 27. rujna 1914.

Pavo Gabrić, brat
Nikola i Petar, sinovci
Don Luka Gabrić, rođak.

PIITNIK ZA DALMACIJU

za jedan bačvu ekspanziju kuću
po mogućnosti za staričarije
- prima se odmah. -
Uzima se u obzir samo vje-
.. sia čestita osoba. ..

ADRESA:

ROSENBERG

Hotel Troccoli - Split.
Bos 17., Maribitborovcova 170.

U našem skladištu imademo
na prodaju vunelih pokrivača
dobre vrsti.

i vanjske naručbe izvršujemo.

Trva dalmatinska tvoracka prediva i tkala

**PAŠKO RORA i drug
ŠIBENIK.**

TISAK ZA ULJE

uz jeftinu cijenu prodaje se. Tisak je
u dobrom stanju. Obratiti se na MAR-
KIOLA KURSARA u Prvić-Sepurini.

MLIJEKO: kravlje i ovčije

čisto, naravno i
sterilizirano, prodaje po 49 para litar,
Uzorna Mlijekarna J. Drezga.

Remington Standard

Jedan pisanih strojeva
u porabi.

Model X i XI.

BEZ KONKURENCIJE

Podpuno

amerikansko pokušstvo

GLOGOWSKI & Co. - TRST

Piazza della Borsa No. 14 i kat
Telefon br. 17-70.

VELIKA ZLATARIJA

GJ. PLANČIĆ

Vis - Starigrad Velaluka

ŠIBENIK.

JOSIP ZAMOLA

ovlaštenj dekorativni slikar

u ŠIBENIKU

Bivši više godina u Trstu nalazi se
sada već godinu dana u svom rodnom
mjesu Šibeniku, gdje je radio kod
reznih tvornica i privatnih radnja te
kao Pomorskog Okružnog Zapovjed-
ništva.

Preuzima svakovrstnu radnju uz vrlo
umjerene cijene i najvećom brzinom
izvedbe. Preuzima i radnje i izvan
Šibenika bez povišice cijene. Dosta je
obavijestiti ga jednom otvorenom do-
pismicom na gore naznačenu adresu.

Preuzima važne slikarske radnje
do crkvama, kazalištima. 30-30

Na znanje onima, koji sebe
ili djecu na život osigurati žele.
Prije nego se osiguraju kod tuđih
zavoda, neka daju prvenstvo na-
šem jednom domaćem zavodu

„CROATIA“

koji ima razne cjenike uz povoljne
uvjete, razjašnjenja i upute rado
daje Zastupstvo

KOPANI & MILKOVIĆ
ZADAR DALMACIJA.

Zavod također preuzima osig-
ranja proti požaru.

KNJIGOVEŽNICA HRVATSKE ZADRUŽNE TISKARE U ŠIBENIKU

u. z. s. o. j. (Dr. ANTE DULIBIĆ I DRUG).

VEUZUJE DUGOTRAJNO I SOLIDNO SVAKE
VRSTI UVEZA, KAO: PROTOKOLE, MISSALE,
MOLITVENIKE I SVE U TU STRUKU SPA-
DAJUĆE RADNJE.

CIENE UMJERENE. — IZRADBA BRZA
I SOLIDNA.

Svatko mora da pogodi!

400.000 i 200.000 franaha iznose glavni
turskih srećaka. zgoditci

6 vučenja svake godine! Buduće vučenje 1. kolovoza.

475.000 odnosno 375.000 kruna odn. franaka i lira iznose svakogodišnji
glavni zgoditci skupine 5 odnosno 3 izvrsnih srećaka.

13 odnosno 9 vučenja svake godine! Buduće vučenje 1. kolovoza.
Mjesečni obrok od K 4.— dalje. — Cijenj. naručnicima namijenjene su
nagrade i premije!

Izjašnjenja daje i naručbe prima za „Slovensku i Hrvatsku Narodnu Stražu“

g. Valentin Urbančić, Ljubljana, 20.

PRVA HRVATSKA ŠTUKATERSKA RADIONA u SPLITU. - Put Grobišta kod Sv. Ante

J. D. Dragičević, J. Ružić i A. Ružić

Opskrbila je svoju radionu sa svim modernim strojevima i alatom koji potpuno
za štukaterski zanat, te proizvodi razne Spomenike, prionice, kupajla i kristone,
te stupove raslove za terace, kipove itd.

Suviše proizvodi razne vrsti pločica Mozaik u različitim bojama, te pločice u
presu u raznim narisima i u raznim narodnim bojama.

Proizvodi cijevi u svakom obliku i promjeru od 10 do 60 centimeara promjera.
Proizvodi stepenice u raznim bojama Mozaika, te svake vrsti dimnjaka i
krovnih vijenaca.

Prodaje svakovrsnog istučenog Mramora za Mozaik te cementa i sadre itd.
Cjenici po zahtjevu se šalju badava i franko.

— Ne boji se nikakve konkurencije. —
„SVOJ K SVOMU“.

HRVATSKA ZADRUŽNA TISKARA ŠIBENIK

UKNJIŽENA ZADRUGA SA OGRANIČENIM JAMSTVOM
(Dr. A. DULIBIĆ I DRUG)

OBSCRBLJENA JE SVIM MATERIJALOM, TAKO DA JE
U STANJU TOČNO, BRZO, U MODERNOM SLOGU TE
UZ VEOMA UMJERENE CIJENE IZRADJIVATI SVE
RADNJE SPADAJUĆE U TISKARSKU STRUKU

IZRADUJE POMENCE POSJETNICE, TRGOVAČKE
MEMORANDUME, RAČUNE, NASLOVNE LISTOVE,
TRGOVAČKE I SLUŽBENE OBVOJE, VIJENČANE KARTE,
PLESNE I DRUGE ZABAVNE POZIVE I PROGRAME,
OCMERTNICE, CIJENIKE, JESTVENIKE I T. D. I T. D.

VELIKO SKLADIŠTE TISKANICA ZA OBČINE I
ŽUPSKE UREDE.

PRODAJA RAZNOVRNOG ČISTOG PAPIRA I OBVOJA.

Raznovrstne, umjetnički izradjene koraljne
uresne nakitje izradjuje

RIBARSKO - KORALJSKA ZADRUGA U ŠIBENIKU.

Radiona i izlozi nalaze se na obali kraj perivoja.

NAJMODERNIJE POSJETNICE

HRVATSKA ZADRUŽNA TISKARA U ŠIBENIKU

IZRADJUJE

U. Z. S. O. J.

PREDPLAĆUJTE SE NA
„HRVATSKU MISAO“.

BAČAVA

rabljenih, zdravih, u izvrsnom stanju,
uz umjerenu cijenu, od 3 do 30 stoli-
tara, ima na prodaju kod potpisanoj.

Zlarin — Šime Marin
posjednik, trgovac.